

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра глобальної економіки

ЗАТВЕРДЖЕНО

Економічний факультет
«13» червня 2025 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

ГЛОБАЛЬНІ ТОВАРНІ РИНКИ І КОНКУРЕНЦІЯ

Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

Освітня програма «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

Факультет економічний

Розробники: к.г.н, доцент Юлія ПЕРЕГУДА, асистент, доктор філософії

Анастасія ЯЦУН, асистент Марина ПАВЛЕНКО

Опис навчальної дисципліни «Глобальні товарні ринки і конкуренція»

Навчальна дисципліна вивчає можливості використання досліджень ринку в господарській діяльності підприємства для підвищення його конкурентоспроможності; висвітлення особливостей здійснення досліджень ринку залежно від їх цілей та напрямів; формування уявлень про комплекс спеціальних методів та технологій, що використовуються при виконанні досліджень ринку та навчання використання результатів досліджень ринку для підвищення ефективності прийняття управлінських рішень.

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітній ступінь	
Освітній ступінь	ОС «Бакалавр»
Спеціальність	076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
Освітня програма	Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
Характеристика навчальної дисципліни	
Вид	Вибіркова
Загальна кількість годин	180
Кількість кредитів ECTS	6
Кількість змістових модулів	2
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-
Форма контролю	екзамен
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання	
	Денна
Рік підготовки (курс)	4
Семестр	7
Лекційні заняття	30 год.
Практичні, семінарські заняття	30 год.
Лабораторні заняття	- год.
Самостійна робота	120 год.
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	4 год.

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – формування системи теоретичних знань, прикладних вмінь і практичних навичок щодо використання методичного, організаційного, статистичного забезпечення дослідження й прогнозування економічної кон'юнктури для визначення стану та тенденцій розвитку окремого ринку або економіки в цілому. Підготовка висококваліфікованих фахівців з економіки, які володіють сучасними теоретичними знаннями, методами, інструментами та практичними навичками для оцінки кон'юнктури світових аграрних ринків і прийняття рішень щодо інвестування реалізації бізнес-ідей в аграрні ринки України.

Набуття компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 2. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 5. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

Додатково для освітньо-наукової програми:

ЗК 6. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт

Фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

СК3.Здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних економічних проблем, робити на їх основі обґрунтовані висновки.

СК11. Здатність планувати і розробляти проекти у сфері економіки, здійснювати її інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 2. Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки, вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій та торговельній діяльності.

ПРН 4. Використовувати сучасні комп'ютерні і телекомунікаційні технології обміну та розповсюдження професійно спрямованої інформації у сфері підприємництва і торгівлі.

ПРН 5. Організовувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва та торгівлі.

ПРН 13. Використовувати знання форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення діяльності підприємницьких та торговельних структур.

ПРН 22. Вміти здійснювати організацію торговельної, підприємницької та логістичної діяльності у сфері агробізнесу за умов використання практичних навиків з аналітичної та біржової торговельної діяльності на міжнародних та вітчизняних організованих товарних ринках.

2. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Денна форма				
	Тижні	усього	у тому числі:		
			лекції	прак-тичні	с.р.
Модуль 1. Методичний інструмент дослідження кон'юнктури ринку					
Тема 1. Економічна характеристика кон'юнктури ринку	1-2		2	2	60
Тема 2. Методичний інструмент дослідження кон'юнктури ринку.	3-4		2	2	
Тема 3. Зміст кон'юнктурних досліджень світових аграрних ринків	5		2	2	
Тема 4. Аналіз взаємозалежності динаміки і циклічності економічних коливань	6		2	2	
Тема 5. Кон'юнктурний аналіз обсягу і типу аграрних ринків.	7-8			2	
Модуль 2. Соціально-економічна характеристика аграрних ринків					
Тема 6. Кон'юнктура аграрних ринків країн-членів ЄС	9-10		2	2	60
Тема 7. Кон'юнктура аграрних ринків країн NAFTA	11-12		2	2	
Тема 8. Кон'юнктура аграрних ринків країн Східної Азії	13-14		1	2	
Усього годин	180		30	30	120

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1 Економічна характеристика кон'юнктуриринку	2
2	Тема 2. Методичний інструмент дослідження кон'юнктури ринку	2
3	Тема 3. Зміст кон'юнктурних досліджень світових аграрних ринків	2
4	Тема 4. Аналіз взаємозалежності динаміки і циклічності економічних коливань	2
5	Тема 5. Кон'юнктурний аналіз обсягу і типу аграрних ринків.	2
6	Тема 6. Кон'юнктура аграрних ринків країн-членів ЄС	2
7	Тема 7. Кон'юнктура аграрних ринків країн NAFTA	2
8	Тема 8. Кон'юнктура аграрних ринків країн Східної Азії	1
	Разом	30

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Економічна характеристика кон'юнктури ринку	2
2	Методичний інструмент дослідження кон'юнктури ринку	2
3	Зміст кон'юнктурних досліджень світових аграрних ринків	2
4	Аналіз взаємозалежності динаміки і циклічності економічних коливань	2
5	Кон'юнктурний аналіз обсягу і типу аграрних ринків.	2
6	Кон'юнктура аграрних ринків країн-членів ЄС	2
7	Кон'юнктура аграрних ринків країн NAFTA	2
8	Кон'юнктура аграрних ринків країн Східної Азії	1

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Кон'юнктура аграрних ринків країн МС	30
2	Кон'юнктура аграрних ринків ASEAN	30
3	Кон'юнктура аграрних ринків країн-членів Mercosur	30
4	Кон'юнктура аграрних ринків Австралії	30

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- екзамен;
- модульні тести;
- реферати;
- розрахункові роботи;
- захист практичних робіт.
- сертифікати проходження неформального навчання здобувачів вищої освіти.

7. Методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані);
- оцінювання поточних результатів самостійної роботи студентів щодо освоєння програмного матеріалу дисципліни;
- неформальне навчання здобувачів вищої освіти.

8. Оцінювання результатів навчання.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України».

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1. Методичний інструмент дослідження кон'юнктури ринку		
П.р. 1. Економічна характеристика кон'юнктури ринку	ПРН 2, ПРН 4, ПРН 5. У тому числі знати розкриття можливостей використання досліджень ринку в господарській діяльності підприємства для підвищення його конкурентоспроможності; висвітлення особливостей здійснення досліджень ринку залежно від їх цілей та напрямів;	12
П.р. 2. Методичний інструмент дослідження кон'юнктури ринку		14
П.р. 3. Зміст кон'юнктурних досліджень світових аграрних ринків		14
П.р. 4. Аналіз взаємозалежності динаміки і циклічності економічних коливань		12
Самостійна робота до модуля 1.		18
Модульна контрольна робота 1.		30
Всього за модулем 1		100

Модуль 2. Соціально-економічна характеристика аграрних ринків		
П.р. 5. Кон'юнктурний аналіз обсягу і типу аграрних ринків	ПРН 13, ПРН 22. У тому числі знати формування уявлень про комплекс спеціальних методів та технологій, що використовуються при виконанні досліджень ринку	14
П.р. 6. Кон'юнктура аграрних ринків країн-членів ЄС		14
П.р. 7. Кон'юнктура аграрних ринків країн NAFTA		12
П.р. 8. Кон'юнктура аграрних ринків країн Східної Азії		12
Самостійна робота до модуля 2.		18
Модульна контрольна робота 2.		30
Всього за модулем 2		100
Навчальна робота	$(M1 + M2)/2 \cdot 0,7 \leq 70$	
Екзамен/залік	30	
Всього за курс	$(\text{Навчальна робота} + \text{екзамен}) \leq 100$	
Курсовий проект/робота (за наявності)		-

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти	Оцінка національна та результати складання
	екзаменів
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

9. Навчально-методичне забезпечення

- Електронний навчальний курс з дисципліни «Глобальні і товарні ринки». <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=4901>
- Конспект лекцій та їх презентації (в електронному вигляді)
- Глобальні товарні ринки і конкуренція: методичні вказівки до вивчення дисципліни для здобувачів першого для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 076 «Підприємство, торгівля та біржова діяльність» ОПП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». Вдовенко Н. М., Перегуда Ю. А., Павленко М. М., Яцун А. Г. К.: НУБіП України. 2024. 53 с.

10. Рекомендовані джерела інформації

- Fortune Global 500. URL: <http://fortune.com/global500>
- Hong, A., Li, X., Wang, Y. and Shi, M. (2023), Can customization promote product innovation in the global B2B market? Evidence from export manufacturing firms from emerging markets, International Marketing Review, Vol. ahead-of-print No. ahead-of-print. <https://doi.org/10.1108/IMR-10-2021-0316>
- Huang, H., He, Y., & Chen, J. (2019). Competitive strategies and quality to counter parallel importation in global market. Omega, 86, 173-197.
- Low, P. (2016). International trade and the environment. UNISIA, (30), 95- 99.
- Nguyen, B. H., Okimoto, T., & Tran, T. D. (2021). Uncertainty and sign-dependent effects of oil market shocks. Journal of Commodity Markets, Forthcoming.
- Schell, D., Wang, M., & Huynh, T. L. D. (2020). This time is indeed different: A study on global market reactions to public health crisis. Journal of behavioral and experimental finance, 27, 100349.

6. Scholvin, S., Breul, M., & Diez, J. R. (2021). A magic formula for economic development? Global market integration and spatial polarization in extractive industries. *Area Development and Policy*, 6(3), 337-346.
7. Smales, L. A. (2021). Investor attention and global market returns during the COVID-19 crisis. *International Review of Financial Analysis*, 73, 101616.
8. Ye. Savelyev, V. Kuryliak, K. Davidou, M. Lyzun, I. Lishchynskyy. Transformation of Ukrainian Automotive Industry in the Context of Electromobility: Applying the Experience of Visegrad States. IV International Scientific Congress "Society of Ambient Intelligence–2021" (ISCSAI2021)
9. Zakari A, Khan I, Tan D, Alvarado R, and Dagar V (2022) Energy efficiency and sustainable development goals (SDGs). *Energy* 239:122365
10. Васильківський, Д. М., Трубнік, Т. Є., & Бикова, М. Д. (2023). Економічні орієнтири України в контексті перспектив розвитку світової економіки у 2023-2024 роках. *Академічні візії* (17). <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/272>
11. Побоченко, Л., Татаренко, Н., & Прокоп'єва, А. (2023). Сучасні тренди розвитку світового ринку зерна в умовах війни в Україні. *Економіка та суспільство*, (48). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-48-29>
12. Савенко, І., Седікова, І., & Седіков, Д. (2022). Російсько-український конфлікт: виклики для зернового ринку. *Food Industry Economics*, 14(2). DOI: <https://doi.org/10.15673/fie.v14i2.2320>.
13. Чіп Л. О. (2020). Макроекономічна кон'юнктура аграрного ринку в умовах економічної нестабільності. *Том 31(70). No 4, 2020.* <https://doi.org/10.32838/2523-4803/70-4-13>
14. Закон України «Про захист економічної конкуренції». Відомості Верховної Ради України. № 12, стаття 64. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2210-14#Text>
15. Офіційний сайт Групи світового банку. URL: worldbank.org.
16. Офіційний сайт Конференції ООН з торгівлі та розвитку. URL: unctad.org.
17. Офіційний сайт Світової організації торгівлі. URL: wto.org.
18. Офіційний сайт Центру ЮНКТАД / COT з міжнародної торгівлі. URL: intracen.org.